

Associació d'Estudiants Progressistes

Universitat
Politécnica de
Catalunya

El Maig del 68: 40 anys de la revolució estudiantil francesa

Publicat el dilluns 26 de maig de 2008

Resum:

La Federació UPC - Campus Nord de l'AEP ha preparat uns plafons sobre el Maig del 68 per commemorar el 40è aniversari de la revolució estudiantil francesa. L'exposició voltarà pels diferents campus de les universitats de l'àrea metropolitana de Barcelona entre el maig i el juny, començant pel campus diagonal.

L'exposició vol fer un repàs dels fets, del context polític i dels actors d'aquesta revolta que roman a la memòria del moviment estudiantil com una de les més glorioses, quan un altre món va semblar possible...

La Federació UPC - Campus Nord de l'AEP ha preparat uns plafons sobre el Maig del 68 per commemorar el 40è aniversari de la revolució estudiantil francesa. L'exposició voltarà pels diferents campus de les universitats de l'àrea metropolitana de Barcelona entre el maig i el juny, començant pel campus diagonal.

L'exposició vol fer un repàs dels fets, del context polític i dels actors d'aquesta revolta que roman a la memòria del moviment estudiantil com una de les més glorioses, quan un altre món va semblar possible...

Context històric

L'Europa de la postguerra, el baby-boom i la onada socialista

França es troba en una època convulsa. Després dels "Trenta Gloriosos" anys de bonaurança econòmica, el país s'està recuperat de la postguerra, i es s'apliquen reformes modernitzadores com la píldora anticonceptiva o les escoles mixtes. Occident pateix una explosió demogràfica i arriben les primeres onades de moviments socials i les revolucions socialistes se succeeixen.

Comencen a aparèixer els primers símptomes de deteriorament econòmic, juntament amb la instauració de la societat de consum, augmenta l'atur de forma constant, i els salaris decauen. De Gaulle, tot un símbol de la 2a Guerra Mundial, no és capaç de controlar el país, i calia com la situació de les colònies franceses a diversos estats a la seguretat social, accions al descontentament de la població.

El moviment feminista va guanyar força, i la lluita contra la sexualitat paterna es omnia amb l'anticonceptiu sexual i les reivindicacions contra l'antiquat moral catòlica. Les reivindicacions es van centrar en la independència personal de les dones, especialment respecte la família, i els drets: hàbits d'afarment i contracepció, igualtat en el treball, Libération Movement dels Estats Units, en la creació el Movement de Libération des Femmes, probablement fundat per Simone de Beauvoir, Monique Wittig i Jeanne Chenu.

Els i les Joves són els primers afectats, i un ambient internacional altament polític, cobert per la Guerra Freda i la tensió entre els models capitalista i socialista fa propiciar l'aparició de grups d'inqüestions de tendències anarquista, trotskaista o marxista, que comencen a enfrontar-se al paternalisme autoritari universitari, forçant la figura del Jove com a protagonista. La universitat es converteix en el bastió d'aquests moviments.

Durant la primera meitat del segle XX van produir-se les revolucions socialistes més característiques. La Revolució d'Octubre i la creació de la Unió Soviètica va provocar un trencament intern en el moviment comunista occidental entre els pro-soviètics i els estatunidencs, i els trotskistes agrupats en les línies de la 4a Internacional. Per altre banda, els joves, juntament alguns intel·lectuals com Sartre i Beauvoir, van forjar sobre les figures claus de les revolucions post-soviètiques, especialment Ernesto Che Guevara i Fidel Castro, que van convertir-se en ídols, i Mao Zedong, dirigent de la revolució socialista de la Xina, que va donar lloc als moviments massius, especialment propiària a Europa. Durant el Maig era començar trobar carrelats amb les cares del Che, Stalin, Lenin o Mao.

Finalment el caldre dels anys 60 va provocar una pacífica catàstrofe de forma indirecta amb els disturbis en la condemna a les situacions brutals en el si de l'organització, però també amb els moviments en el rebuig de la Guerra de Vietnam.

Seguirament el comunisme va ser el moviment que més ràpid realitzà progrés a Europa del Maig del 68, malgrat que les diferències ideològiques per a les dones arriben de forma desigual als diferents països. I de fet així en els països socialistes en general en ambdós sexes d'elles com en el cas a l'Occident, a que encara es perdien la lluita social de la resistència del govern. Dels principis bàsics del comunisme posteriorment són van anar aplegant d'altres com la discriminació de gènere, sobirania en política, o el sorgiment socialista, i es creen noves formes que exploren les relacions entre treballador i burgesia (ambdós són la discriminació per part del patró).

Davant els molts antecedents del Maig del 68, el més clau i proper al treball a domini, és el moviment estudiantil també en modificació en contra de la Guerra de Vietnam. El dia 17 d'abril de 1968, Rudi Dutschke, un dels líders dirigents del moviment, atempera d'estudiants socialistes del SDS contra un intent d'assassinar seguretatment organitzat per l'exercit americà. Malgrat que sobriament, l'incident causa una gran revolta tant a França com a Alemanya. Uns setmanes més tard, durant Conferència comunista a Frankfurt al president del SDS, Rudi Dutschke morí.

Protestes contra la guerra de Vietnam. Intent d'assassinar a Rudi Dutschke.

Protestes de París, primeres estudiantils contra la invasió del 1968.

Protestes contra la guerra de Vietnam.

Protestes estudiantils contra la guerra de Vietnam.

Protestes estudiantils contra la guerra de Vietnam.

Protestes estudiantils contra la guerra de Vietnam.

Protestes estudiantils contra la guerra de Vietnam.

Protestes estudiantils contra la guerra de Vietnam.

Protestes estudiantils contra la guerra de Vietnam.

Protestes estudiantils contra la guerra de Vietnam.

Protestes estudiantils contra la guerra de Vietnam.

Protestes estudiantils contra la guerra de Vietnam.

Protestes estudiantils contra la guerra de Vietnam.

Protestes estudiantils contra la guerra de Vietnam.

Protestes estudiantils contra la guerra de Vietnam.

Protestes estudiantils contra la guerra de Vietnam.

Les reivindicacions es van sumant, i totes conflueixen en els estudiants.

Nanterre

Els fets de la piscina i els "8 de Nanterre"

Cap el 1968, la població estudiantil havia crescut espectacularment (de 250.000 a 500.000 estudiants universitaris), i problemes com la massificació o la incapacitat del mercat d'absorbir els titulats generaven protestes que ràpidament eren reprimides per la policia. La tensió va augmentant als campus.

El 8 de gener de 1968, un jove de nacionalitat alemanya que estudia a la Universitat de Nanterre, Daniel Cohn-Bendit, s'acosta al ministre Mitterrand durant la inauguració d'una piscina estudiantil.

Un moment a la fi, va incorporar pel contingut del Llibre Blanc, el qual no contemplava les problemàtiques venudes dels i les joves. Els mitjans, interessats en personalitzar els esdeveniments, alimenten la llegenda de **Cohn i Aup**.

Des de l'any anterior, el 1967, les protestes contra la guerra de Vietnam cada cop eren més fortes fins que diversos membres del Comitè Vietnamès Nacional són detinguts durant una manifestació.

El 22 de març, 8 estudiants (entre ells Cohn-Bendit) es inicien una jornada al restaurant de Nanterre per protestar per la detenció dels activistes. La policia ne interdiu, i l'endemà es proclama la "Declaració dels 142" amb només 104 estudiants signants, que més tard s'anomena "La Declaració del 22 de març".

El 23 d'abril, 1.500 estudiants protagonitzen una manifestació a Nanterre que acaba amb 8 detinguts. Davant l'escalada de les mobilitzacions, el 3 de maig es clausura el campus de Nanterre per evitar més conflictes.

Els estudiants decideixen traslladar a París les seves protestes... i ocupar la Universitat de la Sorbona.

Els protagonistes Personalismes i actors

Els mitjans van enfocar, des d'un principi, els conflictes com a enfrontaments entre dirigents, obviant que en la revolta hi estaven implicats molt diversos sectors, organitzacions i institucions que van acabar aplegant milions de persones.

Autoritats

Charles de Gaulle
Va empenyir la independència francesa a la II Guerra Mundial, dirigint el primer govern provisional. El 1958 va adoptar l'estructura de la República, per fer càrrec de la guerra d'Algèria, que va provocar amb la seva decisió de la colònia. El seu fill del mateix nom va acabar de dirigir-la i el 1969 va deixar de dirigir-la.

Jean Roche
Rector de la Sorbona, demana a la policia que desallotgi la universitat per evitar més agrupacions i manifestacions. També va dirigir el gran desfilada dels "142" i el 1969 va deixar de dirigir-la.

René Lucot
Pare de la policia, es guanya la reputació dels resultats en fer tot el possible per evitar un horribol dels seus resultats.

Una crítica al seu càrrec que la policia va intervenir en l'assassinat estudiantil de la Sorbona, i a l'octubre de 1968 va realitzar la desallotjament del grup estudiantil d'Alger. El seu fill va acabar de dirigir-la i el 1969 va deixar de dirigir-la.

PCF - Partit Comunista Francès
El discurs del moviment es considera el d'època de la classe obrera i per conflictes amb les diverses ideologies dels estudiants. Se'n va anar, en un moment de vaga general, i va ser implicat.

CGT - Confédération Générale de Travaillistes
Un dels sindicats de treballadors importants i proper al PCF, controla la indústria de les màquines i el sector dels cotxes. És el més important en la indústria dels cotxes més rics de França.

Estudiants

Autònoms 22 de març
Iniciadors de la "Declaració dels 142", és una unitat d'estudiants que es van reunir al restaurant de Nanterre i que va impulsar l'ocupació de la Sorbona i en general va ser el nucli de la revolta estudiantil.

SNUP - Union nationale des étudiants de France
Sindicat nacional estudiantil de França. Fundat per Jean-Louis Servan-Schreiber, vint anys amb el 22 de març, però no va ser el nucli.

FRU - Fédération des Étudiants Révolutionnaires
Fraternalització del CLU i el 1968, és una força influent de la JCR i participa activament en els fets del Maig del 68.

INDUC - Syndicat national de l'Enseignement Supérieur
Sindicat estudiantil universitari proper al PCF, dirigit per Jean Guichard, present des de l'inici de la revolta i un dels principals líders.

Organitzacions polítiques

GAUC (amb l'ajuda dels JCR)
Organització d'estudiants marxista dirigida pel sociòleg de la Sorbona, dirigent de la revolució marxista francesa el 1968 i a l'agost del 1968, amb una força militar i intencions d'organitzar. El discurs, com el PCF, de la revolta estudiantil per considerar la indústria i l'oficina. Va fer la preparació dels enfrontaments que inicialment feien de ser amb el grup d'ocupació dels estudis però no de la guerra revolucionària, com d'altres moviments i que no es van acabar a produir per interacció de la policia.

Situacionistes
Corrents de pensament marxista i post-marxista, amb una notable influència de la revolució. En una participació, com el moviment GAUC i el grup anarcòid, viatjaven sota la internacional situacionista. Creen forts creients que el pensament situacionista és un dels nous moviments del segle XXI.

Daniel Cohn-Bendit
Origen alemany, Bony el Maig és la figura emblemàtica del Maig del 68. Anarquista en la seva joventut, és present durant tot el Maig. És un dels "8 de Nanterre" i va fundar el Moviment del 22 de març, nucli de les hores estudiantils de Nanterre i a la Sorbona. Durant tot el Maig, la seva figura és la referència dels estudiants que no pertanyen a cap organització. I cap d'elles de la revolta a la Sorbona. El seu protagonisme li va valer l'apoteosi de l'època, un establiment, i finalment un exili de França que no li va impedir de ser el líder de la revolució estudiantil del moviment estudiantil polític i acompanyar les convulsions dels joves de tota França. Les ideologies i els discursos, com el del Maig, que va marcar amb tanta força el Maig del 68, van donar la volta al món. La seva ideologia política es va acabar fins que el 1983 breu amb la recuperació i progressivament abraça les idees d'obediència i pacífica. Actualment és diputat pel Front de l'Esquerra Europea.

Comitè Vietnamès Nacional
Organització pro-moviment vietnamita que denuncia la guerra dels Estats Units a Vietnam. Les detencions dels seus membres van provocar les mobilitzacions de Nanterre.

Occident
Organització d'extrema dreta anti-comunista que va operar a la Sorbona el Maig del 68. La seva organització va ser l'única de la FIC i a la universitat de la Sorbona.

Cronologia

Una revolta en 30 dies

Les revoltes estudiantils del 1968 es coneixen per "maig del 68" o "maig francès" en poder delimitar-se clarament durant el maig.

1 Dia Internacional de la Dona treballadora, amb la tradicional manifestació de dones.

2 El grup feminista Occident gran fic a l'edifici de la FEEL. A l'interior es fa vaga de classe i es passen pel ficulles. Se sapen i l'activitat acadèmica per evitar més disturbis.

3 El moviment 22 de maig, la UNEF, la JCF i altres comencen un míting a la Sorbona. La policia interromp el grup d'Occident, i comencen batalles campals que duren hores.

4 Establen les classes a la Sorbona. Els mestres es demissionen, i la UNEF i la JCF que demanen vaga indefinida.

5 Violents enfrontaments al barri Llatí de París, mentre altres universitats del país s'alliguen a les mobilitzacions. 432 detinguts, 400 ferits i 1.347 policia ferits.

6 Al monument al soldat desconegut, 30.000 estudiants canten La Marsellesa.

7 1.500 estudiants ocupen el teatre Odéon. La línia a Renault de Citroën es ocupada pels treballadors.

8 El Parlament debet sobre la crisi universitària. La línia Sud-Austral (aero-Atlàntic) es ocupada.

9 Manifestacions per tota França, de fins a un milió de persones a París. La vaga general fa que centenars de mitjans d'ensenyament i treballadors surtin al carrer. La Sorbona es ocupada.

10 Els primers sindicats, CCF, CFTF i FEN, comencen una vaga general pel dia 11.

11 La "llei de les barricades" al barri Llatí, gran petx estudiant. La policia assalta 62 barricades, 190 cotxes cremats o danys, 468 detinguts, 367 hospitalitzats.

12 Ocupació de la Sorbona i fins a Cluser, Ardenes.

13 10.000 milions de treballadors en vaga. 43 fabricans de cotxes, 39 d'automòbils, 17 d'electrònica, 15 d'automàtica i 13 d'automàtica.

14 França es troba paralitzada, a més de la RAFP i la SNEC i els seus. Faltia la distribució dels diaris.

15 França es troba paralitzada, a més de la RAFP i la SNEC i els seus. Faltia la distribució dels diaris.

16 Una massiva de censura al Parlament s'ha per 11 dies. Els sindicats majoritaris volen negociar amb el govern. El Parlament accepta una amnistia general. Manifestació per la retirada del permís de residència a Cuba-Russia.

17 De Gaulle anuncia per televisió un referèndum per la participació.

18 L'ORFP (partid internista de França) inicia la vaga. Primera mena de negociació entre el govern de Pompidou i els sindicats.

19 Els sindicats, les patronals i el govern firmen l'acord de Godeville, pagament del seu mitjà, reducció d'hores laborals, disminució de l'edat de jubilació i el dret a organitzar un dia de treball en contra. 30.000 estudiants i treballadors es reuneixen a l'Hotel Chateaux com a protesta.

20 De Gaulle demana començar el general. Matis, a Baden-Baden. La CGT organitza una manifestació unitària amb centenars de milers de persones.

21 De Gaulle anuncia la dissolució del Parlament i la convocatòria d'eleccions.

22 Els comencen manifestacions de suport al govern. Les vagues es van aturant gradualment fins a tornar a la normalitat.

Batalla urbana

Barricades i gas lacrimogen a París

Els estudiants van prendre el Barri Llatí de París durant dies. El preu van ser llargues nits de barricades, cotxes cremats, còctels molotov i gasos lacrimògens al carrer. Els ferits i detinguts es comptaven per centenars.

"Provocacions"
Les càrregues solien començar quan els estudiants llençaven llambordes, en alguns casos causant ferits greus. Ambdós bàndols s'acusaven mutuament de provocadors.

Barricades
Per tot el Barri Llatí de París es van construir barricades per impedir la càrrega de la policia. Els materials eren des de cotxes fins a arbres i qualsevol mobiliari urbà a l'abast.

Gas lacrimogen
El preferit per la policia per dispersar les manifestacions, causava una gran irritació als ulls.

Còctels molotov
Arma usada pels manifestants, apresa de la guerrilla vietnamita.

